

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 21. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11—55—62.

Postafeliratkezelési csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszteri által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 49. szám.

December hó 5.

Nemzeti ünnep

két évized óta a jótékony, áldott-szűvű Miklós püspök napja. A jó gyermekek hagyományos örömnapija, minden jó magyarnak ünneppé lett azóta, amióta annak a férfinak áll-jük névnapiját e napon, aki az ország kormányát kezdte előbb, megmen-tette a kommunizisták kezére já-szot, a tünk szélre sodort országot, hogy azután bőles mérsékletével, hajlítottatlan magyarságával, céltu-datosságával és példamutató fajse-retével megteremtse az előfeltéte-leit az ország megnagyobbodásának. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, akiért a határonkén és túl élő magyarok millióinak imája száll e napon az Egék Urháoz, egy önmaga-ban meghasonlott, a züllés, a hitvesztettség állapotába szédült ország-tyűvárosába vonult be 23. ével ezélt és a „Szegedi Gondolat” fel-vetésével megmutatta a megújodás-hoz, feltámadáshoz vezető egyenes utat nemcsak már-már kétségbeesett nemzetének, de egész Európának is. Magyar sorsa, hogy a Gondolat ha-marabb és jobban teljesít be eddig külföldön, mint idehaza, de büszke örömmel látjuk, hogy tántorít-hatatlan határozottsággal, egyenesen haladunk a Szegeden kitűzött cél: a keresztényebb, magyarabb és szociálisabb Magyar-ország felé... Ma, ezen a nap-on, Kormányzó Urunk névünne-pén, a megszokottnál áhítatosabban mondjuk el mindennapi imánkat a Magyarok Istenehez, hogy adjon erőt, egészséget legfőbb hadurunk-nak, hogy bőles országássa alatt né-vedekjen tovább az ország a Szent-istváni Birodalom teljes újulásától, ség és gyarapodjon a Szegedi Gon-dolat tökéletes megvalósulásáig...

Rendkívüli idők

járnak egész Európa és így termé-szetesen Magyarország felett is. Új, az eddigélnél jobb sorsáért harcol Európa és ebből a harcból mindenki-nek ki kell vennie a részét. Fiatal honvédségünk helytállása az egész világ elismerését kéri, nem lenne azonban igazságos dítva, hogy ak-or, amikor az ország színe-java, de-rék honvédségünk súlyos nélkülözése-ket szenvednek el, várjuk hullajt-ják és életüket hozkadják a ha-záért, mi, itthonmaradtok, kivon-nunk magunkat azok alól az álzo-datok alól, amelyek elsősorban hadra-kelt véreink ellátásának biztosításá-

hoz, másodsorban az ugyancsak nél-külözhetetlen szellemi, vagy ipari munkát végző ellátatlanok élelme-zése érdekében szükségesek. Ne fe-lejtjük el, hogy — ahogy nonda-ni szokás: — nem baba megy a játékn; ha az itthoni, belső fronton a kapzsiak, az önzők álláspontja ke-rekedik felül és egyetek elrejtik, fel-halmozzák a terményeket, mások a

piacra kerülő árukat annyira meg-drágítják, hogy egyre többen kényte-lenek nélkülözni a létfenntartáshoz szükséges dolgokat, elveszthe-tünk mindent: békés ott-hont, öröklött, vagy szer-zett vagyon, hazát, hitet, — mindent... Megértéssel, együttérzéssel és belenyúvással fo-gadjuk tehát azokat a kormányfőz-

kedéseket, amelyek kiadását a rend-kívüli idők tették szükségessé és amelyek a hadrakeltetekhez képest csak alig számbajövő áldozatot, lé-nyegtelen lemondást, igényleszáll-tást követelnek mindannyunktól. A haza sorsa, jövője függ ettől, már pedig ebben a háborúban a haza és az egyén sorsa elválaszthatatlan egymástól...

MINŐSÉGI TERMELÉS, — SZÖVETKEZÉS, — ORSZÁGÉPÍTÉS

A Falu-Gazdaszövetség Széchenyi Gazda- és Szövetkezeti Napjának programja

Pompásan sikerült a győri ünnepség

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség, tudvalevően a nagy magyar agrárszövetkezeti központokkal — Hangyával, Országos Központi Hitelszövetkezet-vel, Gazdák Biztosító Szövetkezet-vel, Magyar Mezőgazdák Szövet-kezetével, Országos Magyar Tej-szövetkezeti Központtal és Futu-rával — ez év tavaszán kö-tött együttműködési megállapodás alapján, fokozott ittemben látott hozzá a magyar gazdatársadalm-ak gazdakörök, fiókszövetsegek alakításával való társadalmi és kulturális megszervezéséhez, gaz-dasági erőinek a szövetkezeti gon-dolat valóra váltásával történő megköszorozásához, hogy az ilyen-műtön társadalmilag és gazdasá-gilag megerősödött gazdaközön-ség fokozott módon kapcsolja bele az országépítés felelős munkájába.

A Falu-Gazdaszövetség eddig a Dunántúl négy nagy gazdasági központjában — Balatonfüreden, Székesfehérvárott, Kaposvárott és Győrött — rendezte meg a fenti célkitűzésnek megfelelő gazdameg-mozdulásokat, amelyek egytől-egyik a legnagyobb siker jegyében folytak le. Még a felületes olvasó is megállapíthatja, hogy ezekben a szervezeteknél a színelvétel nél-ülészerűen válogatta meg a Falu-Gazdaszövetség vezetése; hiszen kizúdomás, hogy az első „Szé-chenyi Gazda és Szövetkezeti Nap” színhelyén, Balatonfüreden, hang-zott el a kommun útvan először a magyar élniákrás öntudatos szava a Szövetség kezdeményezésére ren-dezett nagygyűlésen. Székesfehé-rvár, ez a hatalmas dunántúli gaz-daváros, első szent királyunk szü-lővárosa, — Szent István emléké-nél hódolt tehát a Szövetség, am-ikor itt rendezte meg második ün-nepségét. Kaposvár — nagyatádi

Szabó Istvánnak, a „legnagyobb kisgazdának” vármegyére, — míg Győrött jelentette be Darányi Kál-mán néhai miniszterelnök, „a győri programot”, amely az első lépést jelentette az ország megnagyobbo-dása felé az előfeltétel volt annak, hogy ma már a magyar mezőgaz-daságfejlesztési milliárdos pro-gram megvalósításának előestéjén vagyunk...

Egészen természetes, hogy a kö-

vetkező gazdamegmozdulás, — „Széchenyi Gazda és Szövetkezeti Nap” helyéül Komáromot, az elsőnek összehozott ősi magyar várost jelölték ki a Falu-Gazdasz-övetség. Az ünnepség, előrelátha-tóan, december 15-én lesz; műso-rát következő számunkban közöl-jük.

A november 30-iki győri Széche-nyi Gazda és Szövetkezeti Nap-ról az alábbiakban számolunk be:

A Falu-Gazdaszövetség Széchenyi István és Károlyi Sándor szellemében dolgozik

A győri vármegyeháza közgyűlési termét zsebzölésig megtöltötté a vármegyé minden települési egybesereglett gazdaközön-ség, amely meg akarta hallgatni a Falu-Gazda-szövetség által november 30-án rendezett „Széchenyi Gazda és Szövetkezeti Nap” előadásait feljegyezni. Az ünnepségen a földművelésügyi miniszter Földművi Tibor dr., miniszteri tanácsos, az érlelőképve-let főosztály vezetője, képviselte. Az elő-helőségek sorában jelenvolt többek közt: Polnitsky Lipót főispán, Telbisz Miklós dr. alispán, Koller Jenő, Győv város pol-gármestere, Wamer Mihály prépost-kan-onok, aki a győri megépítésspóhót és Bán-kegyi Jób rendházfőnök, aki a panon-nai főispánság képviselte. Képvise-letük megakart természetesen az agrár-szövetkezetek és intézmények képvisen-tái és helyi vezetői is.

Az ülés megnyitása előtt a Városi Dalárda énekelte a Himnuszt, majd Magyar János v. Földművelésügyi mi-niszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke mondotta el a megnyitó beszédét. Hódol-tal emlekezett meg a Főpötlősgaz Urról, büszke elismeréssel hős honvé-deimkről és kegyelettel néhai Darányi Kálmánról, aki Győrben jelentette be az első milliárdos programot. A „legnagyobb magyar” tanításainak méltatása után kifejtette, hogy

• Falu-Gazdaszövetség által • rendezett Széchenyi Gazda- és Szövetkezeti Napok-nak hámas

céja és rendeltetése van: Az első a gazdaszervezke-dés kitépítése, a gazda-önduati feléberlés és foko-zása; a szövetkezeti szellem megerősítése és a szövetkezeti háttér kié-resszése; végül a társadal-milag és gazdaságilag megerősített gazdatár-sadalmunk az ország-építés munkájába való bekapcsolása és a nem-zetrónó törekvés elleni fel-vertésze.

Az élnök nagy tetszéssel fogadott megnyitóböszede után, Telbisz Miklós dr. alispán közönlötté melj szavak-kal a Széchenyi István és Károlyi Sándor szellemében munkálkodó Falu-Gazdaszövetség falumunkáját, amely pártoktól függetlenül és pártokbözöl-éstől mentesen iparkodik vállalkozni alapon meggyervezni a falu népét, emelje annak műveltségét, színtelentel és a szövetkezeti eszme előmozdítá-sával fokozni gazdasági erejét.

Magyar János élnök megköszönve az alispánnak a Falu-Gazdaszövetség munkásságát méltató szavait, hangsú-lyozta, hogy a Falu-Gazdaszövetség vezetése mindenkor a helyén lesz és hallható fogja szavát, amikor a falu érdekeiről lesz,

Szerepünk az új Európában

Küldy Ferenc országgyűlési képviselő, a Szövetség alelnöke, emelkedett ezután szólásra, hogy megértassa nagy figyelemmel várt előadását. Hangzott, hogy bár Széchenyi István egyik legkisebb megismerésére rendezi a Falu-Gazdaságvizsgáló és szövetkezeti napokat, azoknak programjának hónaposan igyek, az országgyűlési munka kérdéseinek megbeszélésére szorít. A gazdaságszolgálat mai feladatát a termelés mennyiségének fokozásában, minőségének javításában és az egységes minőségű termelésben jelölte meg. Rámutatott arra, hogy

a függetlenné vált és megnagyobbodott országra az új Európában nem egy kizárólag mezőgazdasági országszerű szerepet vár, hanem a sokkal magasabb fejlettséget feltételező, több lehetőségű magábanfoglaló mezőgazdasági és ipari állam feladatát kell betöltenie.

Ezért meg kell tanulnunk a mind teljesebb termelést, erősíteniünk kell

szövetkezeti hálózatunkat és iparunkat a vidéki géppontokat kell kiegészíteni. Rámutatott arra, hogy ma nem létezik az életpéldélen, történelmi feladatok betöltésére alkalmas népek, hanem egyszerűen életpéldék öltöttek. Ha a magyarországi agrár-munkások az ösök szerette fölött, kultúrában, jellemében, vállalkozási feljogosítás, szociális berendezkedésben magasabb színvonalat kell elérnie. Meltáta ezután a földmivélségi miniszter költségvetését és a bejuttatás előtt álló mezőgazdasági fejlesztési törvényjavaslát, hangsúlyozva, hogy senki ne várja azt, hogy az állam helyette szántson, vessen, vagy értékeltesen az eddigigti tökéletesében, de értes meg, hogy

meg kell ragadni az államnak tanulási lehetőségeit, vetőmag, technológiák, akciók, előadások, stb. formájában nyújtott kezét.

és akkor a mai megpróbáltatások idők után elkövetkezik a szebb magyar jövő.

Adják vissza a jegyzőt a falunak

A nagy tetszéssel és tapsal fogadott előadás után, Halassy József győrsóvénnyázi körjegyző tartotta meg *"A falu és a szövetkezeti mozgalom"* című előadását. Kifejtette, hogy a szövetkezetek hálóját kiegészítve, a szövetkezettel érthetik csak el az ország felmunkáját. Széchenyi volt az első, aki rámutatott arra, hogy a magyar ember, - bár nem akarja ki-vonn magától a szorban vett kötelességek teljesítése elől - szívesen várja el, hogy az állam oldjon meg mindent. A szövetkezés emberei, akik önszervezési hatáskörrel bírnak, az állam kezénél nem várják felismerését, az állam kezénél nem várják megvalósítását, megkondítozást, az, hogy munkájának hasznát a követelték fölözés le és így a közelet is, magának is, sokkal több

előnyt, eredményt tud biztosítani. Előadás során rámutatott arra, hogy a jegyző csak egyébirányú elfoglaltsága miatt, képtelen ma már a kívánt mértékben a falu népének segítségére lenni.

"Adják vissza a jegyzőt a falunak", - mondotta többek között, a Falu-Gazdaságvizsgáló társaság elnöke.

Mayor János, a magasszínvonalú előadásához csatlakozott, lejegyzte, hogy a Falu-Gazdaságvizsgáló körjegyzői lehetőségeit értékelve meg kell kérni a képviselőket, hogy a rendkívüli idők elmúltával a helyzetet tekintve lényegesen javulni fog.

Nemzetépítés és országrontás

Farkas Dénes mezővárosi földbíró, "Nemzetépítés és országrontás" című előadásában kemény szavakkal bírálta meg a jelenlegi politikust, "közvetítő" című előadását. Kifejtette, akik paradiocsom állapotokat igérnek arra az esetre, ha a hatalmat kezükbe kaphatják. Utalt Széchenyire, aki igazi országépítő volt, soha nem törekedett hatalomra, de mindenkor súlyos áldozatokhoz, hogy az ország egész tanítsa, soradit javítsa. Rámutatott ezután azokra a veszedelmes következményekre, amelyekkel a falu népének a faluról való menekülése fenyeget. Hivatkozott Franciaországra, amelyet falvainak elnéptelenedése sodor ar a végzetes útra, amely összeomláshoz vezetett. Átfogó agrárprogramra van szükség ahhoz, hogy a falu népe odahaza is megtalálja a megfelelő élelethelehetőségeket és életformákat.

Időálló, alulról épített falusi szervezetekre van szükség, amelyeket élettel, tartalommal a faluról kikerült, tanult ifjúságnak kell megtöltenie.

Erre az ifjúságra vár a gazdákörök, faluszövetségi fiókok, szövetkezetek megszervezésének munkája.

— Kétféle emberik járják most az országot, - ugymond, - az egyik fajta, amely apostolokhoz a mezőgazdasági termelés feljuttatása, műveltségének fokozására, szövetkezetek megalapítására buzdítja a falu népet, amint teszi a Falu-Gazdaságvizsgáló mostani országjárás során is. A másik fajta a felgyülemlett élettelétől jobban távol húz gyűlölet, amelynek a maga elől menekülni szeretne. Önszerve-

gél, több műveltség, - ezek teszik az ország igazt vasgónit! - fejezte be magyartalan előadását Farkas Dénes.

Mayor János elnök hozzászólásában rámutatott arra, hogy azokat a korlátokat, amelyekkel a kormány utóbb lénytelen volt, kiadta, a rendkívüli idők követik meg.

Ezeket el kell veselni, még pedig sokáig nélkül, mert hiszen had rakat seregrel kell gondoskodni és a nemzetet a sikeres védekezésre képessé tenni.

Bár a korlátozóak súlyosak, enyhébbek, mint Európában bárhol.

Hozzászólások

A hozzászólások sorában elsőnek Fricke Valér országgyűlési képviselő mondott beszédet, amelyben Mayor Jánosnak, a kisgazdáknál lett gazdaságvizsgáló körjegyzőnek agrárpolitikájára ellen kifejtett munkásságát méltatta, majd az országjárás lezárására, igénykérésre biztatót adta a gazdaságvizsgáló elnöknek. Kovácsy Tibor, a győri Takarékpénztár és Hiteleszövetkezet igazgatója szót hozott az elhangzott előadásokhoz, az önszervezés elvének megvalósításából a gazdáközösségre számított előnyöket ismertetve. Rámutatott arra, hogy a szövetkezeti mozgalom nélkülözti az egymással szembenálló két szélsőséges irányzat, a liberális-kapitalizmus és a szocializmus közötti hibát.

— Segíts magadon, - szövetkezz! - és az Isten is megsegíti! - fejezte be hozzászólását Kovácsy

Tibor. Papp György, a mosonmagyaróvári Hanyaga igazgatója a szövetkezetes támadások egyik-másikát cáfolta meg súlyos érvekkel, majd vité Telkes István, a Gazdák Biztosító Szövetkezte győri főnöke, ismertetve a biztosítási és az országhatalom való fontosságát, kifejtette, hogy

a Gazdák Biztosító Szövetkezet a biztosítási ágazatban fontos és nélkülözhetetlen díjazás-szabályozó szerepet tölt be.

Szekeres László dr. ügyvezető-igazgató terjesztette elő ezután a három pontból álló határozati javaslatot, majd a jelenlévők viharos lekesedéssel határozták el, hogy a Széchenyi Gazda és Szövetkezetek Napjait továbbra is üdvözölje a Földművelésügyi, a miniszterelnök és a földmivélségi miniszter.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-tenyésztés
a törvényben védett

Rákoshelyi baktériumölő
a törvényben védett

Adott. Kapható és megrendelhető csak a KULI ÉRTÉK NY. Rt.-nél
Budapest, VII., Deákly-utca 5. sz. 2/a
Árak: Demjániai ár Budapest
4 6 8 10 12 15
5.10 7.50 9.60 11.40 13.80 16.80
Tanulmányos prospektus elap olvasóknak ingyen!

Mayor János elnök néhány szóval berekesztette a nagyhatalmú ünnepséget, amelynek utolsó és méltó befejezésül a Városi Dáurda élénkelte a Szózatot.

(b. k.)

„...CSAK AKKOR TARTHATJUK MEG HE- LYÜNKET, HA MAGYAROK MARADUNK...“

Bárdossy László látogatása Szombathelyen

Bárdossy László miniszterelnök feleségével Szombathelyre látogatott el, a szülővárosába. A lakosság, amelyre a város egész társadalma fogadta, a szeretet és ragaszkodás megnyilvánulása tette feledhetetlenné. A miniszterelnököt és kíséretét a megye és a város előkelőségei fogadták. Több küldöttség is tisztelget a kormány-elnök előtt, köztük a visszatért mura-szombati járás vezetésége.

Szombathelyen ezen a napon tartotta meg fényes kislővésgek között Széchenyi emléktűznapot, amelyen Grösz József megyéspüspök mondott ünnepi beszédet.

Leikes taps között, közönlajra, a miniszterelnök, feleségével és meleg, megható beszédet, a többi között a következőket mondotta:

— Templom és vár - az a két jelképe a magyar életnek. Ház és kúria. Aikozott bizony az Isten igazságosságában haza ezért az igazságot. Ezek a gondolatok visznek vissza Széchenyi emlékéhez.

Majd így folytatta:

— Roppant erők küzdelméből egy új világ kovászikódik ki és ebben az új világban csak akkor tarthatjuk meg a helyünket, ha magyarok maradunk. Azokon az alapokon, amelyeket jellemezt a városunkban feltárt bazilika gyönyörű mozaikjai tárják elénk, épít a mi magyarságunk. Ezt tartunk meg, ezt ápoljuk, ezt magasztosítjuk fel...

A vasláknak mondta ezt a miniszterelnök, de megérti és átérzi szavai jelentőségét minden tájon élő igaz ember.

Befejeződött a költségvetés vitája, — megkezdtek a felhatalmazási javaslat tárgyalását

A képviselőház november 27-én Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beszéde után, a pénzügyi tárca költségvetését is elfogadta, ezzel az 1942. évi állami költségvetés tárgyalása befejeződött.

A pénzügyminiszteri záróbeszéd ezután a felelősségre adott válaszként korlátozódott. Azaz a megállapítással kezdődött, hogy általában nem várható nagyobb hiány a költségvetésben, mint amennyit az előirányzatokban kimutattak. Hangsúlyozta, hogy a bekövetkezett áremelkedés tudatos gazdasági politikának a következménye, s azt nem lehet a pénz értékelési összefüggésbe hozni.

Nagy érdek fűződik ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelés, amely a lakosság nagy részét foglalkoztatja, kifejtődjék. Azt kell keresgélvününk, hogy a mezőgazdasági és ipari áruk összhangja hozassanak a tisztviselői fizetésekkel.

Az áruhiány nem lehet alapja semmiféle áremelésnek. Ha valamiből kevés van, azon az elosztással kell segíteni.

Örömmel állapította meg a pénzügyminiszter, hogy az adófejlesztési erőket lényegesen megnövelték. Egyezsük keresztülvinni, hogy az kevésbé áldozatos lesz a közvélemény, azt jobban megterheljük költségekkel.

November 28-án kezdte meg a Ház a felhatalmazási javaslat tárgyalását. A pártok vezetésöknek a felszólalása után, vités Lukács Béla, a MÉP

vezetésöknek, nagy beszédet mondott nemzeti célkitűzéseinkről, a fajvédélemről és az erős, független Magyarország biztosításáról. Erősen kihangsúlyozta, hogy

a szegedi munkaprogram a mi nemzetiszocialista programunk.

Sürgette, hogy tegyük lehetővé a külföldi magyarok visszatérését. Elismerte, hogy a mezőgazdasági és földmivélségi miniszterrel arról a tervéről, hogy a mezőgazdasági egységét átfogó új javaslattal jön a Ház elé. Ez a javaslat alkalmas lesz arra, hogy emelje mezőgazdasági lakosságunk jólétét és biztosítsa az ország jövő sorát.

Vités Lukács Béla beszéde közben jelent meg a Ház ülteremében a Berlinből hazakereszt Bárdossy László miniszterelnök, aki a pályaudvarról egyenesen a parlamentbe hajtott. Megjelenésekor a képviselők helyükre felálltak, leikes éljenzéssel és szünni nem akaró tapsal ünnepelték a miniszterelnököt.

A felhatalmazási javaslat vitáját a Ház december 1-én is folytatta.

FŐISPÁNI BEIKTATÁSOK

Szilasy László, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja, november 26-án, Váción István, Pest vármegye főispánját november 26-án ittkatták be a törvényességi bizottságok ünnepélyes közgyűlésén.

MENTOL arzenes permetezőszer, a régi bevált minőségben, továbbá raffia, rézgállc, rézmészpor, cinkszulfát kapható:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezte, Növényvédelmi-osztály
Budapest, VI., Fővörs-utca 25/a szám

A gazdatiszadalmi erőteljesen kapcsolódott bele az Erdélyi Nyereménykötvények jegyzésébe

Hétfőn, december elsején kezdődött meg az Erdélyi Nyereménykötvények kibocsátásának második hete, még pedig igen jó eredménnyel. A vezető pénzügyi körök nagyon meg vannak elégedve a vásárlások eddigi méreteivel és különösen kiemelték a kő- és kőzetpétekek vásárlásának nagy számát.

A hétfői kötvényvásárlók között első volt vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország Kormányzója, aki nagy összeggel vett részt a jegyzésben.

Nagyon számottevő a gazdák részvétel is az Erdélyi Nyereménykötvények vásárlásában. Az OMGE felhívással fordult tagjaihoz, valamint a Gazdasági Egyesületek és Szövetkezetek Országos Szövetségének kötelekbe tartozó szervezetek tagjaihoz, hogy minél nagyobb arányban vegyenek részt a jegyzésben s ezzel az agrár-társadalom rezseről jelentős összeggel támassák alá a kötvénykibocsátás sikerét. Az OMGE különösen kiemelte, hogy

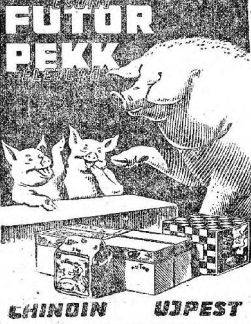
a kötvényvásárlás nem jelent

áldozatot, hanem éppen ellenkezően azt, hogy az a gazda, aki eddig némi megtakarított összeggel rendelkezett, az eddigi (takarékoskodást kedvezőbb körülmények között folytatta).

Ugyanis a ma elérhető 2-3 százalékos kamatozás helyett pénzre s százeleket kamatozik és ehhez járul természetesen az az előny, amelyet a sorosléts nyújt.

Ez a magyarázata annak, hogy vannak községek, amelyekből meglepően nagy összegben történnek több ezer pengős kötvényvásárlások is egy tételben.

ami azt bizonyítja, hogy a gazdák jó és biztos befektetésnek tekintik az Erdélyi Nyereménykötvényeket. Na, azon sok az 50-és 100 pengős jegyzés, amiből ismét az látszik, hogy helyes volt a pénzügyi kormányzatnak az az alapelgondolása, hogy aránylag kis összegű címleteket is nagy mennyiségben kell forgalomba bocsátani, mert a kistőkésnek és általában az alkalmazott munkások nagy tömegének ez a kötvénypénz felel meg a leginkább.

POLITIKA

HITLER ADOLF ÉS HORTHY MIKLÓS TÁVIRATVÁLTÁSA

Hitler Adolf, a német birodalom vezére és kancellárja az alábbi táviratot intézte a Kormányzó Úr Öfömértékéhez:

A kommunista internacionális elleni egyezmény meghosszabbítása alkalmából, amelyhez hét további hatalom csatlakozott, fogadja Főméltóságod legszélyesebb jókívánságaimat személyes jólétre és a magyar nemzet boldogulására.

A Kormányzó Úr Öfömértékéje a következő táviratban válaszolt:

A hozzám intézett szíves jókívánságokat nagyon köszönöm. Őszintén örülök, hogy a Nagyméltóságú által kultúránk megmentésére megindított mozgalomhoz másként államok csatlakoztak. Ebből az alkalomból a magyar részéről is legmelegebb jókívánságaimat fejezem ki.

REMÉNYI-SCHNELLER LAJOS PÉNZÜGYMINISZTER BERLINBEN

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter november 30-án, többnapos hivatalos látogatásra Berlinbe utazott, ahol december elsején délelőtt nagy szívélyességgel fogadták.

BÁRCZAY JÁNOS FÖLDMIVÉLESÉGÜGYI ÁLLAMTITKÁR SZOMBATHELYEN

Bárczay János földmivéleségi államtitkár, Kendi Elemér miniszteri osztálytanácsos kíséretében meglátogatta Szombathelyen a mezőgazdasági intézményeket, a Felsőudományi Mezőgazdasági Kamarát és a vasmezei gazdasági egyesületet.

Az államtitkár, a mezőgazdasági érdekvédelmi vezetői üdvözölték és tájékoztatták az időszerű kérdésekről. Bárczay államtitkár ezután megtekintette a nagybuzásos tenyésztőállományt és a juhoktatást, továbbá a város hűtőházát és végrehajtott.

Emliserést fejezte ki a látottak felé és kiemelte, hogy Vas vármegye gazdatiszadalmi eredményesen szolgálja a mezőgazdaság fejlesztését.

FRANK BIRODALMI MINISZTER, FŐKORMÁNYZÓ BUDAPESTEN

Hans Frank miniszter, németbirodalmi főkormányzó, november 29-én, a honvédezerkarr meghívására, Budapestre érkezett. December elsején délelőtt a Kormányzó Úr kiballagatosan fogadta a főkormányzót.

Meghalt Szent-Ivány József felvidéki képviselő. Ötvenhétéves korában, munkás élete delelőjén váratlanul elhunyt Szent-Ivány József országgyűlési képviselő, a felvidéki magyarországi huszártestvérek egyik vezéraljele és a felvidéki magyar kultúra és irodalom lánglélekje, aki a felvidéki magyarországi harcosainak halála országsszerte mély részvételt keltett; eméket kegyelettel és a nemzet.

Sándorné, leánykőri vezető: 27 pár érmelegető; Cúbbáda (Szolnok m.) Busy Mária új: tanítóné: 15 pár érmelegető, 2 pár gyapjú ferfirharisnyá; Galgahévíz (Pest m.) Edes Albiné, tanítóné: 11 pár érmelegető; Magyar, Kassa (Tolna m.) Németh Kálmáné, főjegyző neje: 6 pár érmelegető; Vajta (Fejér m.) Sándor Kálmáné, tanító neje: 20 pár érmelegető; Regőly (Tolna m.) Torda Valéria irtalmassó: 36 pár érmelegető, 3 pár gyapjú ferfirharisnyá; Nyárábrány (Szabolcs m.) Kiss Ferencné főjegyző neje: 27 pár érmelegető, 16 darab nyakask; Szolnoki Zoltán (Veszprém m.) dr. vitéz Berzenyi Bertalané, kőrörvosi neje: 25 pár érmelegető, 4 darab nyakask.

Összesen tehát

eddig 172 pár érmelegetőt, 67 darab nyakaskat és 5 pár gyapjú ferfirharisnyát kaptunk kézhez;

az ajándékosmagokat a Magyar Vöröskereszt Egyesület helyettes helyre jutattuk. Kérjük mindazokat, akik az akció megszervezését leívelben bejelentették, hogy az elkészített holmitak most már sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

A nemzetvédelmi kereszt iránti kérvények beadási határidejét lezárták

Az Országos Nemzetvédelmi Bizottság káptalanja vitéz Magyasházy László vezérőrnagy elnöksével teljes ülést tartott. A káptalan új határozatot, hogy

a nemzetvédelmi kereszt iránt benyújtandó kérvények beadási határidejét most már véglegesen lezárja;

a kivételt érdemlő és megindokolt esetekben azonban a Budapest és az egyes vármegyék területén működő bíróbizottságok élnének kivételt tehetnek. A nemzetvédelmi keresztet kitüntettek hivatalon lapja a Vitézi Rendel. Tartón. megállapodás alapján, a Vitézi Lapja lesz, melyet a kitüntettek is olyan mérsékelt előfizetésű aron kapnak majd, mint a vitézi rend tagjai. Az eddig kitüntetett budapesti és környéki személyek részére a kitüntetések átadása fényes külsőleg között a Magyar Művelődés Házában december 7-én, vasárnap este lesz. Az érdeklődők külön névre szóló meghívást kapnak.

SPORTHIREK

A labdarúgás nemzeti bajnoksága, ősi fordulójának döntő jelentőségű mérkőzése volt az Újpest—Ferencváros találkozó. A mérkőzés 6:2-re végződött a Ferencváros sulyos vereségével. Újpest a győzelemmel az első helyre került, a Ferencváros pedig a hatodik helyre mozdult, mert balzsamcsésze ültözött ezen a mérkőzésen is. Híabá támadott megindom az egész időn át, gólt a védekezésre szorított Újpest lőtt.

A mérkőzés eredménye: Kispeszt—Nyárvárad 1:0, WMFC—Lampart 2:1, Szeged—MAVG 1:1, Szolnok—Újvidék 3:0, Salgótarján—Elektromosok 1:1, Kolozsvár—SzVeS 2:1, Diósgyőr—Gamma 1:1.

A bajnokság állása: Újpest és WMFC 23, Szolnok 22, Gamma 18, Szeged és Ferencváros 17, Nyárvárad 16, Elektromos 14, Kispeszt 13, Diósgyőr 12, Kolozsvár és Lampart 11, Újvidék 7, MAVG 6 és SzVeS 3 pont.

Jövő héten küldjük szét ajándéknaptárainkat!

Tessék sürgősen rendezni a hátralékos előfizetést

Több ízben jelentettük már, hogy az 1942. évi szét, Vasárnapi Naptár" előállítás munkálatai erősen folynak és napokon belül befejeződnek.

A naptárak december hó 11-én szétküldendő számunkkal kápják kézhez olvasóink.

A Vasárnapi Naptár-t karácsonyi ajándékul megkapja minden olyan előfizetőnk, akinek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van, vagyis, aki a naptárak szétküldésének időpontjában nem lesz hátralékban. Ehhez a feltételhez minden

körülmények között ragaskodnunk kell, éppen ezért kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy

legkésőbb folyó évi december hó 11-ig az előfizetési hátralékok címünkre megküldeni sziveskedjenek.

Az újonnan belépő előfizetők is megkapják az ajándéknaptárt, de csak abban az esetben, ha két pengővel legalább egy félévőre előfizetnek a lapra.

Végül ismételnem és nyomatékosan kérjük hátralékos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

Vidéki asszonycsoportjaink kötédköjje

A Főméltóságú Asszony szeptember 26-iki rádiószózatával kapcsolatban Szövetségünk női szakosztálya felhívást intézett vidéki asszonycsoportjainkhoz, kérve, hogy szervezzék meg községükben a kötédköjje. Örömmel állapítjuk meg, hogy felhívásunk nem maradt a pusztába kiáltó szó, mert az országsszerte mindahát a munka s a falu asszonyai, leányai vállalták büszkölködni, hogy Országsszövetségben kitűző tiszteletdíjakkal meleg holmikkal való ellátásból ők is levegők a részük. Sok-sok kedves, megható levelet kaptunk, amelyekből sugárzik a segélytákarék és hönleányi szeretet. Iktóelőfizetők, leánykörtök asszonycsoportok kapcsolódtak be a munkába, amelyek megszervezését a helybeli főjegyző, orvos, gyógyszerész, tanító felesége, egészségügyi védőné, tanítónő készséggel vállalta, mert — amint irták — áraga hönkövénél ellátást hánfias kőtelességek, az akció megszervezésére adott megbízást pedig kitüntetések értek. Amikor a mi hős katonáinkról van szó, áldott kő-

zösségben, osztálykülönbség nélkül, együtt dolgoznak a magyar falu leányai, asszonyai és semmi áldozat nem sok nekik. Pedig ez anyahágy mindenütt nagy akadályt jelentett s feltehető gyapjúhalmi az egyszerű falusi portákon bizony nem igen akad. Mégis elteremték a hozzávalót, sőt, nehezen összegyűjtött, fillérekből vásárolnak gyapjúfonalat. Egyik hajdu-megyeyi kis tányán a kis iktó-lások — nagycsalád, szegény erdőtelepítők gyermekei — illesk tanítónők vezetésével, maguk takarított most a tantermetek, hogy az így megtakarított pénzzel a Főméltóságú Asszony szeretetaktiójába ők is bekapcsolódhassanak.

Azokból a községek közül, ahol a kötédköjje már befejezték, a Faluszövetség női szakosztályához az alábbi szeretetszomszok érkeztek:

Féhergyarmat (Szatmár m.) dr. Kormányi Sándorné, főjegyző neje: 47 darab kötött nyakask, 5 pár érmelegető; Polány (Somogy m.) Somfai

Utfátására, parkosításra!

Bignonia, prosirevelli búk, Corylus colurna, pirosvirágú gesztenye, Glókó biloba, Gómbákca, Jegenyevirág, Juglans nigra, juharok (Acer neg. fol. var., Gómbujhar, Schwedleri), Hárs, Nyír, Platán, Pr. pissardi, Triloba. (Nagyon olcsó: akác, kőris, nyár, szőlő.) Fenyők, gyimölcsfák nagy-választékban!

Kolouch faiskola, Szeged.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ

MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

FONTOS!

Mindenki olvassa el figyelmesen az alábbiakat s közölje munkástársaival!

A M. Kir. Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatal közleményei a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági és erdőgazdasági munkások részére:

1. A Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások hazaszállításra rövidesen megkezdődik. A munkások előreláthatólag a november hó 20-ika és december hó 15-ike közötti időben fognak különvonatokkal hazaszállítani, még pedig az Észak- és Középnémetországban dolgozó munkások Szlovákián keresztül, az Ostromarkban (Ausztriában) alkalmazott munkások valószínűleg Hegyeshalmán át, a Muravidéki munkások pedig a Szentgotthárd-Kürmend-Muraszombat, illetőleg a Marburg—Csákornya vasutvonalon. Az Észak- és Középnémetországban dolgozó bácskai munkásoknak is a többi magyar munkással együtt, a Szlovákián át érkező különvonatokkal kell hazatérniük.

2. 1941 december 31-ig minden magyar mezőgazdasági idénymunkásnak haza kell térnie. Ezen az időpontot túl csak a Székelyföldről október hó 16-án kiszállított erdőgazdasági munkások maradhatnak Németországban (1942 március 31-ig), továbbá a július hó folyamán Nógrád, Heves és Borsod vármegyék területéről kiközvetített erdőgazdasági munkások közül azok, akik erre külön engedélyt kapnak (de ezek is legkésőbb 1942 március 31-ig tartoznak hazatérni az ország területére).

Azok, akik — a fent említett erdőgazdasági munkások kivételével — 1941 december 31-ike után is Németországban maradnak, engedély nélkül (illegális munkásokként) tartózkodnak kint és keresményeiket nem utalhatják át.

3. Minden munkás az Arheitsamt-től idejében fog értesítést kapni arról, hogy mikor kell hazatérnie. A munkásoknak (kivéve a muravidéki munkásokat), 10 Rm-ért kell Németországban befizetniük a magyar területen történő szállítási költségeit. Ennek fejében a szállítással megfizető Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. a lakóhelyüköz legközelebb eső vasutállomásig szállítja el a munkásokat. A munkásnak azonban ehhez pontosan ki kell töltenie a kézikönyvben lévő „hazatérési lapot“.

A fent jelzett 10 Rm-en felül a munkásoknak, a német hatóságok rendelkezésére, 2 Rm-t kell fizetniük csomagjaiknak német területen való szállításáért is. Ezt az összeget az illetékes német szervek a magyar területen történő szállítási költségével együtt fogják beszedni. (Tehát összesen 12 Rm. fizetésendő.)

4. A vonatkozó rendelkezések értelmében a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági és erdőgazdasági munkások megtakarított márkakeresményeikből havi 60 márkát utalhatnak át Magyarországra. A munkások részére azonban most legújában a fent jelzett kereten felül még egyszeri „Bucsukontingens“—képen legfeljebb 100 márká átutalása is engedélyezett. Ezt tehát annyit jelent, hogy aki megtakarított márkakeresményéből a Németországban való tartózkodásának minden hónapjára hazautalt már 60 márkát és még van megtakarított pénze, az 100 márkáig terjedő összegben hazautalhatja. Átutalás természetesen csak bankigazgatási úton keresztül lehetséges.

5. Kíváncsiak látszik, hogy a hazatérő magyar munkások hazatérésükkor némi magyar pénzzel is rendelkezzenek, mert a munkások egy része magyar területen még nagyobb távolságra utazik. Tekintettel pedig arra, hogy a márkának a határon benzőre való beváltása nem lehetséges, gondoskodikunk arról, hogy a munkások Németországban befizetendő 10 márká ellenében a határállomáson pengőt kapjanak. Aki tehát ezt igénybe kívánja venni, hozzon magával az induláskor 11 márkát a abból 10 márkát és a Deutsche Bank költségeire szükségös, ezidőszent még pontosan meg nem állapított összeget (ez semmiesetbe se lesz több 1 márkánál), adjon át a Deutsche Bank részéről az induláskor megjelenő kiküldöttnek. A munkások átutalás 10 márkáról nyugtát fog kapni s ennek ellenében a munkások szállítást magyar területen intéző Magyar Bel- és Külforgalmi Rt. megbízottja a magyar határállomáson 13 pengő 12 fillért fog a munkás részére kifizetni.

6. Ha a munkásoknak az átutalásra engedélyezett összegben (havi 60 márká + 100 márká + 10 márká utitpénz) felül is van még megtakarított márkakeresménye, azt elsősorban kiegészíti meg elvásárolni. Természetesen lehetőleg olyan dolgokat igyekezzék beszerezni, amit vámentesen hozhat be Magyarországra. Figyelmeztetjük a magyar munká-

sokat, hogy gumiabronsz nélküli kerékpárokat lehetőleg ne vásároljanak, mert azt évről-évre váltót kell fizetni, másrészt arra Magyarországon se tudnak gumiabronszot vásárolni a így a vásárolt kerékpár használhatatlan s az érte adott pénz kidobottnak tekinthető.

Figyelmeztetjük a munkásokat, hogy márkát még a megengedett összegben se hozzanak haza, mert ezidőszent sem miféle banknál nem váltható át pengőre. Ha tehát a munkásoknak az átutalási lehetőségek teljes kimerítése után is marad pénzüik s azt ezidőszent nem tudják elvásárolni, fizessék be ezt az összeget is a bankigazgatálynak felhasználásával, de az átutalható keresetből elküldönítve a Deutsche Bankhoz. Ez az összeg ugyan ezidőszent nem utalható át, de ha a Deutsche Banknál fekszik s esetleg a mai rendkívüli viszonyok elmúltával az átutalás mégis lehetővé válnék, a hazautalása könnyebben eszközölhető, mintha a munkaadónál marad. vagy más Bankban van elhelyezve.

7. Felhívjuk a munkások figyelmét arra, hogy a hazautazás alkalmával a különvonatokon magyar emberekhez méltó figyelemzettséggel viselkedjenek. Tilos Szlovákia területén a szerelvénynek magyar színekkel való feldíszítése, kokárdának vagy nemzeti színű szalagnak feltűzése, — továbbá bármilyen cselekmény, amely a szlovák hatóságok ellenességét váltaná ki.

8. A különvonatok a földművelésügyi minisztérium megbízásából mindenkor magyar tisztviselő fogja kísélni. Mindenki köteles a kísérelő tisztviselő utasításait betartani.

9. Végül figyelmeztetjük a munkásokat, hogy a hátralevő idő alatt is szorgalmasan dolgozzanak és magyar munkásokhoz méltóan viselkedjenek. Ne feleddenek meg arról, hogy Németországban mindennemű sztrájk tilos és súlyosan büntetendő. Teljesítsd tehát a munka frontján éppen olyan becsületesen a kötelességüket, mint ahogy azt a magyar honvédek kint a fronton, a messzi Oroszországban teljesítik.

M. KIR. ORSZÁGOS GAZDASÁGI MUNKAKÖZVETÍTŐ HIVATAL.

Ki kell tölteni a rózsaszínű nyilvántartási lapokat!

A közelmúlt napokban a berlini m. kir. főkonzultátus a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkásoknak „Nyilvántartási lapot“ küldött. Ezzen lapot tartásának alapján lehet majd a Németországban levont öregségi biztosítási járulékokat a munkások öregségi járadékának megállapításánál figyelembe venni. Fontos tehát, hogy

ges adatokat, a saját érdekében írják fel egy tiszta papírralra és ezt a papírralpost adják le a magyar határon.

A papírralra a következő adatokat kell felírni:

1. A munkás nevé;
2. a munkás születési évét, hónapját és napját;
3. a munkás születési helyét (annak községnek nevét, ahol született);
4. a munkás édesanyjának leánykori nevét;
5. a németországi munkaadó nevét és pontos címét.
6. A legutóbbi adat beírására a német munkaadót kérje meg a munkás. A német munkaadót kérje meg annak a beírására is, hogy öregségi és rokkantsági esetére melyik biztosító intézetnél (Landesversicherungsanstalt) volt biztosítva.

ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSÍTÓ INTÉZET

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda jelentése a mezőgazdasági munkapiacról

A közelmúltban jelent meg Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter rendelete a mezőgazdasági munkaközvetítés korszerű kiépítéséről. A földművelésügyi miniszter a Munkaközvetítő Irodát Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatallá szervezte át és a mezőgazdasági munkaközvetítés eredményesebbé tételére a vármegyei gazdasági felügyelőségek munkálgyi felügyelőket osztott be.

Január elsején az országban 48 gazdasági munkálgyi felügyelő teljesít szolgálatot.

A munkálgyi felügyelők bekapcsolják a közéleti előjárásokat is a munkaközvetítés lebonyolításába. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hiva-

tal előjének. az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodának most jelent meg a mezőgazdasági munkapiacról és a hatóságai munkaközvetítő szervek működéséről 1940. évi jelentése. A jelentés szerint

a munkaközvetítések száma megközelíti a 100.000-re, ebből a számból az országos hivatal mintegy kilenczere munkát közvetített, ami a kereslet ötven-ötven főnyi belső munkásvándorlásnak közölhető.

A jelentés a mezőgazdasági munkaközvetítők és az elégtelenül foglalkoztatott számának alakulásáról érdekes adatokat közöl. Az 1935—1941-ig terjedő hat esztendő alatt a munkanélküli mezőgazdasági munkások száma 75 ezerrel 14 ezerre csökkent, ami azt jelenti, hogy az említett évek alatt a munkanélküliség 10.2 százalékról 1.7 százalékra esett vissza.

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

GAZDASZKÉPZÉS SZÖVETREZETI MUNKA

A Kiskunfélegyházi Gazdasági Egyesület, amely a Falu-Gazdaszövetség testületi tagja, hosszabb idő óta fázardók azon, tevékeny elnöke, Kiss István dr. v. országgyűlési képviselő vezetésével, hogy Kiskunfélegyháza téli gazdasági iskolá létesüljön. Az iskola építési költsége a város már nagyobb összegű hozzájárulást szavazott meg. Pestvármegye legutóbbi közgyűlésén 10.000 pengét folyósítottak erre a célra, úgyhogy minden remény megvan arra, hogy a földművelésügyi minisztérium most már teljesíti a nagy alföldi agrárovaros gazdaságképzésének régi vágyát és felépíti a téli gazdasági iskolát.

Zsútkö, beregmegegyi községben, folyó évi november hó 21-én alakult meg a Falu-Gazdaszövetség testületi tagjaként a Zsútköi Gazdák. Az alakuló közgyűlésen a következő listét kapták választottként megválasztottak: Tízegyház Miklós g. k. lelkész; elnökök: Barszabó György; alelnökök: Smoeczok György; a választmány tagjai: Zahorács Mihály, Gogna György, Bilek László, Hercuszi Demeter; jegyző: Kovács Béla igazgató-tanító; pénztárnok: Smoeczok Mihály községi bíró; ellenőr: Derlodes János; házmagy: Kovács János tanító; a számvizsgálóbizottság elnöke: Derlodes László; tagjai: Barszabó György és Hercuszi Demeter.

A Zala vármegyében levő Szentantalfi, Balatonszöllősi és Nagypécselyi községek gazdákra bejelentették csatlakozásukat a Falu-Gazdaszövetség komppontjához.

Ecség község társadalma szép ünnepeket keretében november 16-án leplezte le a Kulturház nagyeremében. A kezdetek óta a kulturális élet. Ezen emléknép megemerdet mártalása volt egy oly magyar tanítónak, aki életét a Kiszgárdtársadalom boldogítására áldozta. Hivatásahelyén fardadhatatlan nevelő tevékenységet fejtett ki; szöve és gyümölcsök kultúrát teremtett. A Falu-Gazdaszövetség honlapján Kézváltás Olvasókörrel kapcsolatban Kulturházat építtetett; nívóval dologvetést szervezett, könyvtárakat létesített, gazdasági gépeket szerzett be és oly gazdasági kultúrát teremtett, amely alapjárály volt a sikeres gazdálkodásnak. Mint keresztény családja 12 gyermekét nevelt a nemzeti Közösség boldogítására. Nyugalomra vonulása után is iránt, amelyet a keresztény szellemű kultúrális fejlődésnek. A Falu-Gazdaszövetség egy emberöltőn keresztül kifejtett munkásságáért, tevékenységéért elismerő oklevéllel tüntette ki.

A Hungya keretében működő Szövetkezeti Ásszonytársa helyi asszony-csoportok és a Köztársasági asszonykezetének főnöki utján felhívást intézett a szövetkezeti asszonyokhoz, hogy a hadbavonalt katonák részére kőssenek érmeleget. A felhívás szép eredményt járt, a szövetkezeti asszonyok áldozatkészségéből 2108 pár érmeleget, számos sapka, és, lábszárvédő és kesztyű, valamint 244.83 pengő gyűlt össze. A készletet a helyi özség vezetői és a nemzeti asszonytársulat főnökei, akikből további 150 darab készült. A fennmaradó készletet szövetkezet átutalták az akció számára. A szövetkezeti özszeffogás ezáltal is meghozta gyümölcsét.

A nagyföldi (Bihar vm.) Hungya Szövetkezet november hó 16-án tartotta szövetkezeti ásszonytársulat ülést. A Szövetkezet munkájának megjelentek a község vezetői asszonyai kivétel nélkül, a környékből szövetkezetek pedig képviselőikkel képviselték magukat.

A honvédelmi miniszter felhívása a magyar társadalomhoz

A leletli hadseregben, az ezerezes országhatároltól egyre fávólabbi, még folyik a kiürítés. Az utátrány, melyen csapataink élel-nyomatokat, triss hódvirok jelzik. Magyar véreink pihentek ott, az idegen földben, triss csapatok, férfias helyatlásulnak fázardának. Sebeseitlen, beteges hazaszállított katonáink közül sokan nyugosnak lthoni hősi temetőben is. Mivel róhatná le méltóbban halála adóját az állam és a társadalom a hőseink és az országgyűlési katonai műveletek henyéd áldozatainak emléke iránt, mint aznál, hogy bőkezűen gondoskodik a halálukat snilyó hátramaradtakról, elősorban árványokról. Hiszen nemcsak a kegyeletnek áldoznak, nemcsak kőnyökök szántanak fel ezal, de felemeljük, munkára, hűségbe lelkészítjük majdán azjók helyébe lépő fiatalokat, özszeesés helyébe új hitet, bizalmat örszénítik a magyar Haza iránt s harci kedvet is a még adakim harcoló hódvirokban. Kötésleges hát a gondoskodás most és a jövőben, de nemzeti érdek is.

A hadiárvák jövőjének megalapozásához az állam anyagi támogatás nem elég. Segítőkész kell nyújtani a magyar társadalomnak is. Otthonában kell feltérésen minden hadiárvt; ha nines otthona, azt meg kell teremtenünk, hogy felnőtt koráig legalább annyit nyujtsunk nekik szeretősen, leltél és testi gondoskodásban, mint amennyiben eddigjára részesítettek volna, ha életben maradt. Legutóbb amjly, ha lebet töltött!

Erre a feladatra az ország egész területén — önkéntes ajánlások alapján — személy szerint minden serdületlen koru hadiárva számára külön gondozót kívánok kijelölni. Gondozói tisztségre szivesen fogadjak minden önzetlen ajánlkozást. Elősorban azokra gondolok, akik hajlandók hadiárvt magukhoz venni és felnevelni. Másodszorban azokra, akik a személyes gondozást vállallják, meg-látogadják a hadiárvt, gondoskodnak szűfiségeitől, ellátják jótanáccsal, emlékeztet ügyes-hajós dolgukban. Szűfésig van azonban olyan támogatókra is, akik csak az anyagukat biztosítják a hadiárvt felneveléséhez s gondoskodik. Szivesen fogadjak tehát a célra a magánosok, vállalkozók, testület, intézmények, fizetek ajánlásait. A gondozók és támogatók tevékenység, juttatása, természetesen nem érinti sem a gyámhatóság törvényes hatáskörét, sem a gyermekok törvényes képviselőinek jogait és kötelességeit.

Ádigg is, míg a hadiárvtakat gondozó és támogató szervezet a hadiárvt jelenlegi esélyeiben számához igazodó szűfők kereteiben életre kel, kérem azokat, akik gondozói tisztségre vagy rendszeres anyagi támogatás nyújtására vállalkoznak, hogy ajánlkozásaikat, hűség feljuttatásukat és eszleges kikötéseiket „Hadiárvtak rendezéséről” jelzésben, írásban közzéjék közzéolton velük (Budapest, I. Szent György-tér 3., I. emelet, miniszteri iroda) s lehetőleg jelentsék be azt, vármegyékben alsópályánál (városok főgyámsterületén) is, akit külön felhívok a saját törvényhatóság területéről ajánlkozók és az ott gondozásra sorolt hadiárvt nyilvántartásbavételére.

Bizom abban, hogy a magyar társadalom meleg ember szeretete örömmel vállalja ezt az áldozatot hőseirért.

Kelt Budapestra, 1941 november hó 29-én.
vitéz dámkfalvi BARTHA KÁROLY
m. kir. honvédelmi miniszter.

A nagy háború eseményei

Az elmúlt héten sem a harctereken, sem a nemzetközi politikában nem történtek meglepetést hozó változások. A jelek szerint azonban mindkét irányban nagy kihatású fejlemények várhatóak.

A háború elkezdését hevesebbé foglalt. Keleten elősorban Moszkva birtokáért, ami azonban nem jelenti, hogy az arconval északi és déli szakaszán nyugalmi állapot következett volna be. A Leningrádban bekerített szovjethadóer egyrésztúnti kitéréséket kísérletezik, hogy valamiképpen szédtróbbanassza az egyre szűkülő östromgyűrűt. Rostock környékén pedig igen nagyanyerű ütközések folytak, ami óriási szovjetártatlások bevetésével, hogy a Moszkva elleni támadás hevesességét gyöngítse.

Roszovnával az arconval mögött a lakosság is ortvámadásba ment át, ami miatt a német hadvezetés kemény megtorlást határozott el.

Ugy a déli, mint az északi tehermentesítési kísérletek azonban, a jelek

szerint, keveset változtaknak Moszkva sorsán. A Szovjet főhatalomása írja a németek térdhódításával kapcsolatban, hogy „komoly az óra és a fővadász példónak meg kell örszörözniük erőfeszítéseiket.”

Ezek Afrikában tovább tartanak a német és orosz ellentámadások. A páncélosok nagyanyerű mérőzése után, most már a gyalogság is nagyobb szerephez jut. Az óriási területen folyó ütközések azonban még mindig nem tekinthetők át.

A japán-amerikai tárgyalások eseményei azt a látszatot kellik, hogy egyik nagyhatalom sem szándékozik véglegesen dőre állítani a helyzetet. Tokiói jelentés szerint, a japáni kormány rendkívüli ülésen elhatározta, hogy tárgyalásait az Egyesült Államokkal „az utolsó pillanatig” folytatni kívánja. Japán az Egyesült Államokat magatartásának újból való felvilágosítására szólítja fel. Közben mind a két fél a legészesebb körü-körüli tárgyalásokat kérteti átélés, s azokat egyre nagyobb mértékben fokozza. Japán viselőiről elvárnyólték az

SZÓLŐTELEPÍTŐK. Negyzesáradán dr. óta fennálló, állami felügyelet alatt működő telephelyű szőlőültetvények és özszees Olteho-mintát küldünk, 4 pengő bektől, ellenében, hogy igazoljuk részleges feltámasztásának, annak szász szőlőesek eredetössességét. Minta nélkül ne rendeljen egy telephely sem. Kiss szőlőtelep, Gyöngyös. Postafiók 26.

angol hajókat. Semleges hajózási körs véleménye szerint azt, hogy angol és holland —indiai hajók ne kerüljenek a japánok kezébe, ha háború törne ki a Csendes-óceánon.

A világszerte nagyjelentőségű találkozó híre járta be.

Pétain tábornagy, francia államfő, Darlan tengenagyi kíséretében francia megszállt területen találkozott Gíring német birodalmi tábornaggal.

Az államférfiak egy kölcsönösen több mint háromszáz megbeszélést folytattak. Francia híradás szerint a két vezértábornagy „észesebb alapon és nagyobb bizalom jegyében” eszmeszerést folytatott a két ország érdekel politikai kérdések örszszegéről. A berlini illetékes körök tartózkodást tanusitnak a megbeszéléssel kapcsolatban. Korának tartják az állásfoglalást. Azt hangsúlyozták ki, hogy nemcsak német-francisz kérdésekről volt szó. S meg is említett a bolszevista vezért, az angol tengerzást és az amerikai beavatkozás kísérleteket. A hivatalos német nyilatkozat azzal fejeződik be, hogy „Franciozsis kezeltől a térszervezés nem szenved kevesebbet, mint a kontinens többi államát, sőt még többet.”

VÉDETT GAZDAAADÁSOK FIGYEL-MÉBE. Azal kapcsolatban, hogy a trianoni Magyarországra területén a védettséget évtől évi december hó 31. napjával — a teherrendezés igényjogosult védett körök kivételével — megszűnik. Illetékes helyről felhívják az érdekel gazdaságosok figyelmét azokra a jelentős kedvezményekre, amelyeket a 7550/1940. M. E. számú rendelet biztosít nekik arra az esetre, ha védettséget az említett határmag lejártá előtt adónt elcsúsztat. Az érdekel gazdaságos ugyancs ilyen esetre, ha védettséget korlátozás alá eszt tartozásának megfizetésére, ha hitelezője behajtási lépést tetle elene, a hitelezőgköl méltányos tökétesítés mellett 3-5 évi halasztást kaphat, szölőleges vagy költésényközbiztosítás alapján szolgáló kölcsöntartozásait a társadalom rész, az 1933. év október 24. napján általi közzé származó amunítás hátralékát pedig 3 év alatt negyedévi egyenlő részletben fizetheti meg.

Korlátozás nélkül beszeresethető a békéidőli kiválóan beváltított permetezőeszer, a

Sylvia II. gyümölcsfa carbolineum

M. kir. földművelésügyi minisztérium által forgalomba hozatalra engedélyezett tűrés permetezőeszer rovarkártevő ellen Hatáson kívül, olcsó és könnyen kezelhető

Megrendelhetők:
BIÉHN JÁNOS RT
aszalt-, kátrány- és vegyftormakék gyára
Budapest, V., Alkotmány-u. 21
Telefonszám: 415-350

Zelenski „Mátyás”-zuzó

legmodernebb egytelosú örsz, szártép-és silőörs gépek.
Üzemeltetés szerelték szűfálattal és motorhátsókkal. Alacsony fordulatszám.
EGYÉB GYÁRTMANYAINK:
Tehermentőgépek, gumikerekei „Zelenski” lovaskecsék, lakókecsék, öntözökészék, golyós-csapgyára „Julian” asztalkeszek, tengelyes, bevezető szerelvények, tüdőfeszítőgépek, legteljesebb örszerelvények.

Gróf Zelenski Róbert Égygyár Rt.
Postaszemlemből, Mikszáth-u. 8. Telefon: 147-213, 347-566.

